

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Р І Ш Е Н Н Я

від 09 лютого 2022 р.

№113/4

Про проекти законів
(реєстр. № 5708, 5708-1)

Комітет розглянув відповідно до предметів відання проект Закону України про право на цивільну вогнепальну зброю (реєстр. № 5708 від 25.06.2020), внесений народними депутатами України Фрісом І.П., Матусевичем О.Б., Прощуком Е.П. та іншими, та альтернативний проект Закону України про право на самозахист та володіння цивільною вогнепальною зброєю (реєстр. № 5708-1 від 13.07.2021), внесений народними депутатами України Шараськіним А.А., Заблоцьким М.Б., Устіною О.Ю.

Як зазначено у пояснювальній записці до законопроекту реєстр. №5708, він розроблений з метою посилення дотримання режиму законності в питаннях визначення правового режиму власності на зброю, закріплення основних прав та обов'язків громадян і юридичних осіб щодо виробництва, набуття, володіння, розпорядження та використання зброї і боєприпасів, врегулювання інших суспільних відносин, що безпосередньо з цим пов'язані.

Зокрема, законопроектом передбачено:

створення та ведення Єдиного державного реєстру цивільної вогнепальної зброї, держателем якого є Міністерство внутрішніх справ України;

розподіл цивільної вогнепальної зброї на категорії А, В, С, D, Е залежно від її технічних характеристик;

визначення умов, за яких фізичні та юридичні особи мають право набувати у власність зброю, що перебуває в цивільному обігу;

видачу відповідними органами МВС першого посвідчення власника зброї строком на 3 роки, а кожного наступного (продовженого) – на 5 років за місцем реєстрації особи або постійного проживання (перебування);

запровадження страхування цивільної відповідальності фізичних осіб, фізичних осіб – підприємців та юридичних осіб – власників вогнепальної зброї за шкоду, яку може бути заподіяно третій особі або її майну;

розширення видів господарської діяльності, які підлягають ліцензуванню, зокрема діяльність тирів та стрільбищ, курсів з вивчення матеріальної частини зброї, правил поводження з нею та її застосування, шляхом внесення змін до Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності»;

Законопроектом пропонується встановити наступні категорії цивільної вогнепальної зброї:

А – автоматична вогнепальна зброя;

В – гладкоствольна короткоствольна вогнепальна зброя (травматична);

С – короткоствольна вогнепальна зброя, (за виключенням гладкоствольної короткоствольної (травматичної) зброї);

Д – довгоствольна вогнепальна гладкоствольна зброя;

Е – довгоствольна вогнепальна нарізна і комбінована вогнепальна зброя.

Законопроект реєстр. № 5708-1 також спрямований на законодавче врегулювання придбання, зберігання та використання цивільної вогнепальної зброї фізичними та юридичними особами, більшість положень альтернативного законопроекту за своїм змістом є аналогічними тим, що містяться у проекті реєстр. № 5708, проте відрізняються деякими принциповими аспектами.

Законопроектом реєстр. № 5708-1 пропонується визначити держателем Єдиного державного реєстру цивільної зброї Міністерство юстиції України.

Крім того, законопроектом реєстр. № 5708-1 пропонується віднесення короткоствольної гладкоствольної вогнепальної зброї (травматичної) до категорії С разом із вогнепальною нарізною короткоствольною зброєю (пістолетами і револьверами). Таким чином пропонується залишити 4 категорії з 5:

А – автоматична вогнепальна зброя;

В – довгоствольна вогнепальна гладкоствольна зброя, пневматична зброя калібру більше 4.5 мм та швидкістю пострілу понад 150 м/с, зброя під набій “Флобера” калібру більше 4 мм;

С – короткоствольна нарізна вогнепальна зброя та гладкоствольна короткоствольна вогнепальна зброя (менш летальної дії);

Д – довгоствольна вогнепальна нарізна і комбінована вогнепальна зброя.

Статтею 21 законопроекту реєстр. № 5708 право на отримання категорії зброї В мають виключно особи зазначені у частині першій цієї

статті професійна діяльність яких пов'язана із ризиком, для захисту життя і здоров'я внаслідок можливого вчинення щодо них відповідних протиправних діянь, а саме судді, прокурори, поліцейські, приватні виконавці, приватні детективи, нотаріуси, адвокати, журналісти, працівники органів державного екологічного контролю, працівники спеціальних підрозділів органів охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, а також особи, які обіймали посади у військових формуваннях та правоохоронних органах із закріпленням табельної вогнепальної зброї.

На цей час право на придбання та носіння гладкоствольної короткоствольної вогнепальної зброї, крім категорій осіб зазначених у статті 21 законопроекту реєстр. № 5708, мають також народні депутати України, державні службовці, члени громадських формувань з охорони громадського порядку та державного кордону.

Статтею 26 законопроекту реєстр. № 5708-1 передбачається, що право на отримання категорії зброї С (короткоствольна нарізна вогнепальна зброя та гладкоствольна короткоствольна вогнепальна зброя) мають громадяни України, які досягли 25-річного віку, та відповідають вимогам, зазначеним у частині другій цієї статті.

Прикінцевими та перехідними положеннями законопроекту реєстр. № 5708 передбачається внесення змін до законів України «Про мисливське господарство та полювання», «Про охорону навколишнього природного середовища» та «Про тваринний світ». Серед них слід відмітити наступні.

У статті 40 Закону України «Про мисливське господарство та полювання» пропонується вилучити право на носіння вогнепальної зброї посадовими особами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства, посадовими особами та єгерями державних підприємств, уповноваженими на охорону державного мисливського фонду.

У статті 20² Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» пропонується вилучити право на носіння вогнепальної зброї працівниками спеціальних підрозділів, які можуть створюватися у структурі центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.

Слід відмітити, що прикінцевими та перехідними положеннями законопроекту реєстр. № 5708-1 теж передбачається внесення змін до законів України «Про мисливське господарство та полювання», «Про охорону навколишнього природного середовища» та «Про тваринний світ». Законопроектом передбачається надати право на носіння зазначеними посадовими особами цивільної вогнепальної зброї (окрім зброї категорії А).

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України зауважило, що запропонованими законопроектом реєстр. № 5708 змінами до статі 20 Закону України «Про мисливське господарство та полювання» виключається немисливська (у тому числі військова) вогнепальна, пневматична та інша стрілецька зброя, а також нарізні вкладки, напівавтоматична або автоматична зброя з магазинами більш як на два патрони з переліку заборонених знарядь і заборонених способів полювання та одночасно додаються положення щодо заборони використання цивільної вогнепальної зброї, віднесеної до категорій D або E, без встановленого обмежувача, що дозволяє заряджати не більше трьох патронів.

Відповідно до додатка IV Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (далі – Бернська конвенція) напівавтоматична чи автоматична зброя із магазином більш ніж на два патрони віднесена до заборонених засобів і способів знищення, вилову та інших форм використання диких тварин, зокрема ссавців і птахів, деякі види з яких є об'єктами полювання. Таким чином, пропозиція щодо збільшення дозволеної кількості заряджених патронів у зброї з двох до трьох під час полювання не відповідає Бернській конвенції.

Відповідно до експертних висновків Міністерства фінансів України реалізація положень обох законопроектів може вплинути на показники державного бюджету, до законопроектів не додано фінансово-економічних розрахунків та обґрунтувань.

Зважаючи на викладене, Комітет в и р і ш и в:

1. Рекомендувати Комітету з питань правоохоронної діяльності внести пропозицію Верховній Раді України проєкт Закону України про право на цивільну вогнепальну зброю (реєстр. № 5708 від 25.06.2020), внесений народними депутатами України Фрісом І.П., Матусевичем О.Б., Прощуком Е.П. та іншими, за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу з урахуванням рекомендацій Комітету, висловлених у вмотивувальній частині, та пропозицій Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України (лист додається).

2. Рішення направити Комітету з питань правоохоронної діяльності.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО